

Wyniki badania sondażowego pośród przebywających w Polsce migrantów z Ukrainy, dotyczącego świadomości zagrożeń związanych z handlem ludźmi oraz znajomości systemu pomocy ofiarom handlu ludźmi w Polsce.

Badanie stanowi część projektu „Współpraca i kompetencja kluczem do skutecznej walki z handlem ludźmi” współfinansowanego przez Norweski Mechanizm Finansowy i realizowanego przez IOM we współpracy z Komendą Główną Straży Granicznej.

Raport z badania CAPI

Kwiecień 2017

Precyzyjne **spojrzenie** na rzeczywistość

International Organization for Migration (IOM)
The UN Migration Agency

OBSERWATOR
BIURO BADAŃ SPOŁECZNYCH

SPIS TREŚCI	Slajd
INFORMACJE O BADANIU	3
WSKAŹNIKI Z BADANIA	9
PODSUMOWANIE WYNIKÓW	14
ZACHOWANIA PRACOWNICZE	23
ZAGROŻENIA I KONTAKT Z WYKORZYSTANIEM	34
POZIOM WIEDZY I GOTOWOŚĆ SKORZYSTANIA Z MECHANIZMÓW POMOCY	43
CHARAKTERYSTYKA MIGRANTÓW Z UKRAINY	49
KONTAKT	58

⇒ Celem badania było określenie odsetka migrantów z Ukrainy, którzy w trakcie pobytu w Polsce mogli paść ofiarą wykorzystywania, bądź też zetknęli się z takimi przypadkami, a także poziomu wiedzy migrantów na temat dostępnych w Polsce mechanizmów pomocy dedykowanych ofiarom handlu ludźmi i gotowości skorzystania z nich.

⇒ Szczegółowe cele badania obejmują:

⇒ Określenie odsetka migrantów z Ukrainy w Polsce, którzy w trakcie pobytu w Polsce padli ofiarą wykorzystywania.

⇒ Określenie odsetka migrantów z Ukrainy w Polsce, którzy w trakcie pobytu w Polsce zetknęli się z przypadkami wykorzystywania.

⇒ Określenie poziomu wiedzy migrantów z Ukrainy na temat dostępnych w Polsce mechanizmów pomocy dedykowanych ofiarom handlu ludźmi.

⇒ Określenie poziomu gotowości skorzystania z dostępnych w Polsce mechanizmów pomocy dedykowanych ofiarom handlu ludźmi.

⇒ Handel ludźmi to przestępstwo o globalnej skali, występujące w większości krajów świata. Jego istotą jest zniewolenie osoby lub osób (za pomocą różnych metod i środków) w celu wykorzystania. Stąd, handel ludźmi określany jest często jako współczesne niewolnictwo.

⇒ Handel ludźmi w Polsce najczęściej przyjmuje różne formy - przez wiele lat w Polsce formą wykorzystania, najbardziej dostrzegalną społecznie, była eksploatacja seksualna. Ta forma nadal dominuje, zauważalny jest jednak wzrost innych form, takich jak handel ludźmi do pracy przymusowej, do żebrania, wyłudzenia kredytów i świadczeń socjalnych, a także zawieranie fikcyjnych małżeństw.

⇒ Polska jest jednocześnie krajem pochodzenia, krajem tranzytowym oraz krajem docelowym dla ofiar. Poza Polakami, stanowiącymi zdecydowaną większość ofiar, w Polsce identyfikowane są ofiary pochodzące m.in. z Ukrainy.

- ⇒ Zdecydowana większość pracujących migrantów z Ukrainy pracuje na podstawie oświadczenia pracodawcy, które umożliwia wykonywanie pracy bez zezwolenia przez okres 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy obywatelom Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy.
- ⇒ W okresie I–X 2016 na obywateli Ukrainy przypadało 97% wszystkich zarejestrowanych oświadczeń (dla porównania w całym 2015 r. było to 98%).

- ⇒ Dominację pracowników z Ukrainy pokazuje fakt, że około 83% zezwoleń na pracę dotyczy obywateli Ukrainy (42 650 zezwoleń w I poł. 2016 r.) W całym 2015 r. obywateli Ukrainy dotyczyło 77% wydanych zezwoleń, w 2014 r. ponad 60%. 5

⇒ Badanie zostało przeprowadzone za pomocą wywiadów bezpośrednich CAPI (Computer Assisted Personal Interview), realizowanych przy użyciu smartfonów, tabletów i laptopów.

⇒ Badanie przeprowadzone z użyciem programu CAPI Support, działającym zarówno jako program komputerowy jak i aplikacja mobilna. Przeprowadzenie badań CAPI za pomocą urządzeń mobilnych pozwoliło na przeprowadzenie badania w miejscach, gdzie znajdują się migranci, co przełożyło się na losowy, reprezentatywny charakter próby.

⇒ Badania, poprzedzone pilotażem, zostały przeprowadzone przez wykwalifikowanych, przeszkolonych ankieterów.

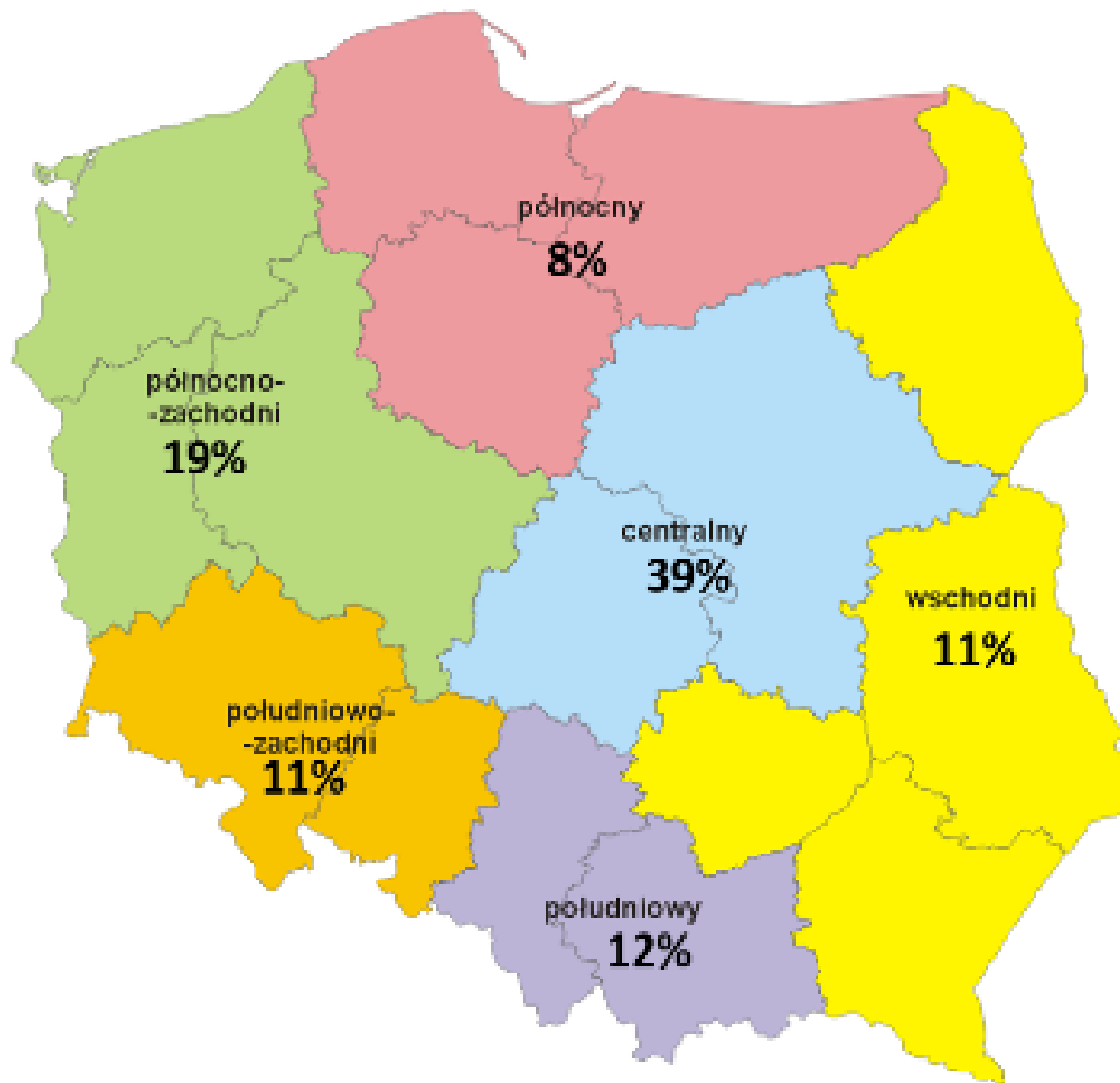
⇒ Badania realizowane były w dniach 3 – 13 kwietnia 2017 roku.

- ⇒ Próba celowa (migranci z Ukrainy)
- ⇒ Próba reprezentatywna dla migrantów z Ukrainy przebywających obecnie w Polsce
- ⇒ Wielkość próby: **n=500**
- ⇒ Fala zerowa - **24 respondentów** w miastach różnej wielkości, w różnych regionach kraju
- ⇒ Podział próby (w tym fali zerowej) ze względu na strukturę migrantów z Ukrainy, w tym:

- ⇒ Zróżnicowanie regionalne (NUTS1)
- ⇒ Zróżnicowanie demograficzne: płeć, wiek
- ⇒ Dzięki zastosowaniu powyższego doboru próby uzyskano w badaniu reprezentatywny podział migrantów ze względu na zróżnicowanie wielkości miasta, struktury wykształcenia, branży (sektora gospodarki) i typu podejmowanej pracy.

WSKAŹNIKI Z BADANIA

International Organization for Migration (IOM)
The UN Migration Agency

OBSERWATOR
BIURO BADAŃ SPOŁECZNYCH

67%

⇒ Odsetek migrantów z Ukrainy w Polsce, którzy w trakcie pobytu w Polsce słyszeli o przypadkach wykorzystywania Ukraińców.

25%

⇒ Odsetek migrantów z Ukrainy w Polsce, którzy w trakcie pobytu w Polsce zetknęli się (bezpośrednio lub pośrednio przez rodzinę, znajomych) z przypadkami wykorzystywania.

22%

⇒ Odsetek migrantów z Ukrainy w Polsce, którzy deklarowali, że w trakcie pobytu padli ofiarą wykorzystania.

15%

⇒ Odsetek migrantów z Ukrainy w Polsce, którzy w trakcie pobytu w Polsce, zostali wykorzystani w ciągu ostatnich 2 lat.

45%

⇒ Odsetek migrantów z Ukrainy, który wskazuje policję jako źródło pomocy w przypadku znalezienia się w sytuacji wykorzystania przez pracodawcę lub pośrednika.

41%

⇒ Odsetek migrantów z Ukrainy, który nie zgłosiłby przypadku wykorzystania w Polsce, ponieważ nie zna mechanizmów i ma różnorodne obawy o wpływ zgłoszenia na ich własną sytuację zawodową lub bezpieczeństwo osobiste.

19%

⇒ Odsetek migrantów z Ukrainy, który wskazuje instytucje ds. cudzoziemców, urzędy imigracyjne jako źródło pomocy w przypadku wykorzystania.

46%

⇒ Odsetek migrantów z Ukrainy, który deklaruje chęć zgłoszenia przypadku wykorzystania w Polsce.

38%

⇒ Odsetek migrantów z Ukrainy, który szukałby pomocy w przypadku sytuacji wykorzystania – zgłosiłby się na policję.

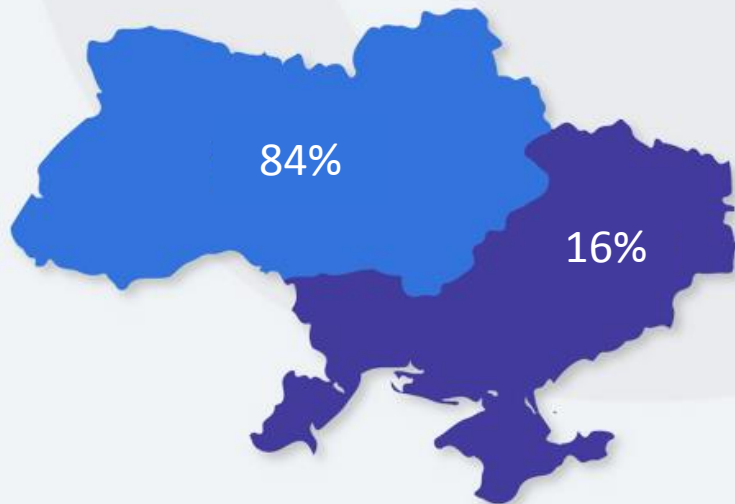
22%

⇒ Odsetek migrantów z Ukrainy, który nie zamierza zgłaszać przypadku wykorzystania w Polsce.

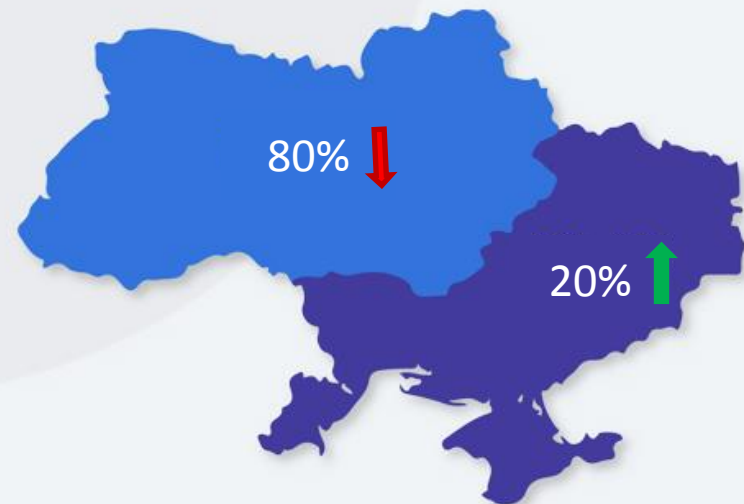
2017

PIERWSZY PRZYJAZD DO POLSKI

Do 2013 r.

Od 2014 r.

PODSUMOWANIE BADANIA

International Organization for Migration (IOM)
The UN Migration Agency

OBSERWATOR
BIURO BADAŃ SPOŁECZNYCH

- Struktura wg daty pierwszego przyjazdu do Polski odzwierciedla dynamikę przyjazdów migrantów z Ukrainy od 2014 roku. W 2017 migranci z Ukrainy to w większości (66%) osoby, których pierwszy przyjazd do Polski nastąpił w ciągu ostatnich trzech lat.

- Migranci z Ukrainy przyjeżdżając do Polski traktują ją jako główne miejsce pobytu na najbliższy okres. Część z nich wiąże z Polską swoją przyszłość zawodową, zmieniając swój status w Polsce.

- Badanie realizowane było w kwietniu 2017, dane dotyczące 2017 pokazują dynamikę I kwartału 2017. Bazując na pierwszych trzech miesiącach 2017 można estymować, że odsetek nowych migrantów z Ukrainy, przyjeżdżających do Polski utrzyma się na podobnym (wysokim) poziomie co w latach 2015 i 2016.

- Migranci z Ukrainy (podobnie jak inni migranci, w różnych krajach) są przedsiębiorczy, ale oznacza to konieczność dłuższej pracy, często w różnych miejscach. Ponad połowa migrantów z Ukrainy (53%) pracuje ponad 40 godzin tygodniowo.

- Migranci z Ukrainy pracują w Polsce głównie w 5 branżach: budownictwie, rolnictwie, handlu, gastronomii oraz w usługach dla gospodarstw domowych. Ze względu na wielkość i specyfikę tych branż najczęściej do wykorzystywania w Polsce migrantów z Ukrainy dochodzi w budownictwie, często w rolnictwie oraz w usługach dla gospodarstw domowych.

- Zdecydowana większość migrantów dobrze ocenia obecne warunki pracy (77%). Podobny odsetek migrantów (81%) uznaje warunki pracy w Polsce za uczciwe.

- Co piąty (21%) migrant z Ukrainy pracuje w Polsce bez umowy. Większość (71%) z migrantów pracuje w oparciu o jakiś rodzaj umowy - 42% w oparciu o umowę o pracę, 23% w oparciu o umowę o zlecenie.

- Migranci z Ukrainy są grupą potencjalnie podatną na wykorzystanie. Co czwarta osoba (23%) deklaruje, że podjęłaby pracę w trudnych lub niebezpiecznych warunkach. Wyższe wskaźniki podatności na wykorzystanie charakteryzują migrantów, którzy przyjechali od 2014 roku ze wschodnich regionów Ukrainy oraz młodych migrantów poniżej 25 roku życia.

- Charakterystyczne jest to, że najwyższe wskaźniki podatności cechują migrantów z regionu centralnego (mazowieckie, łódzkie).

- Migranci z Ukrainy są gotowi podjąć pracę w Polsce bez znajomości pośrednika (57%), bez znajomości warunków pracy (53%), przyjechać do Polski bez zapewnionego zakwaterowania (43%) oraz braku zapewnionej pracy (39%).

- Zdecydowana większość (74%) migrantów nie została osobiście oszukana lub wykorzystana w Polsce przez pracodawcę lub pośrednika.

- Dwie trzecie (67%) migrantów z Ukrainy pracujących w Polsce słyszało o przypadkach wykorzystywania Ukraińców w Polsce.

- 42% migrantów z Ukrainy nie miało do czynienia (osobiście lub poprzez najbliższych) z przypadkami wykorzystywania Ukraińców w Polsce. 25% migrantów z Ukrainy zetknęło się z przypadkami wykorzystania w Polsce, przy czym większość z tych sytuacji miała miejsce także w ciągu ostatnich dwóch lat.

- Co piąty (22%) migrant z Ukrainy deklaruje, że został oszukany lub wykorzystany w Polsce przez pracodawcę lub pośrednika. 15% migrantów z Ukrainy deklaruje, że zostało oszukanych lub wykorzystanych w Polsce przez pracodawcę lub pośrednika w ciągu ostatnich 2 lat.

- Dominująca liczba sytuacji wykorzystania dotyczy kwestii związanych z pracą: wysokości wynagrodzenia za pracę / warunków pracy. Niższe wynagrodzenie to najczęstszy sposób oszukania pracowników – migrantów z Ukrainy, dotyczy niemal co 10 migranta z tego kraju.

- Brak zapłaty za pracę oraz złe warunki pracy to najczęstsze formy wykorzystania. 15% ogółu migrantów deklaruje zetknięcie się z historiami opisującymi zmuszanie do pracy, a 12% - odebranie paszportów. 8% migrantów słyszało o sytuacjach zmuszania do prostytucji, niewolnictwa lub ograniczania wolności.

- Stroną wykorzystującą są najczęściej pracodawcy i pośrednicy. Migranci z Ukrainy wskazują też na innych pracowników, osoby nieznajome jako strony wykorzystywania.

- Migranci z Ukrainy przebywający w Polsce uważają, że osoba wykorzystywana może się zwrócić do policji (45%) lub/ i do ambasady/ konsulatu Ukrainy (25%). Co trzeci (33%) migrant z Ukrainy nie wie do jakiej instytucji w Polsce, w takiej sytuacji, osoba pokrzywdzona mogłaby się zwrócić o pomoc.

- Policja jest najczęściej wskazywaną instytucją, do której pokrzywdzeni mogą się zwrócić (45%).
- Co czwarty migrant (25%) wskazał na ambasadę, konsulatu Ukrainy, 6% badanych podało Międzynarodową Organizację do Spraw Migracji (IOM).

- Większość migrantów (59%) deklaruje gotowość zgłoszenia sytuacji wykorzystywania w Polsce. Prawie połowa (46%) migrantów z Ukrainy deklaruje gotowość zgłoszenia sytuacji wykorzystywania na Ukrainie w razie problemów podczas pobytu w Polsce.
- Co piąty migrant z Ukrainy (22%) nie zgłosiłby sytuacji w Polsce. Migranci z Ukrainy, którzy nie szukaliby pomocy w Polsce, postąpiliby tak ze względu na brak wiedzy gdzie i do kogo się zgłosić, obawy przed kłopotami, deportacją lub obawy, że nic to nie zmieni. Co trzeci migrant z Ukrainy (35%) nie zgłosiłby takiej sytuacji także na Ukrainie.
- Co trzeci (38%) migrant z Ukrainy – zgłosiłby się na policję w takiej sytuacji. Przede wszystkim policja, ale także konsulat/ambasada Ukrainy to instytucje w których migranci z Ukrainy szukaliby pomocy.

WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

International Organization for Migration (IOM)
The UN Migration Agency

OBSERWATOR
BIURO BADAŃ SPOŁECZNYCH

ZACHOWANIA PRACOWNICZE MIGRANTÓW Z UKRAINY W POLSCE

International Organization for Migration (IOM)
The UN Migration Agency

OBSERWATOR
BIURO BADAŃ SPOŁECZNYCH

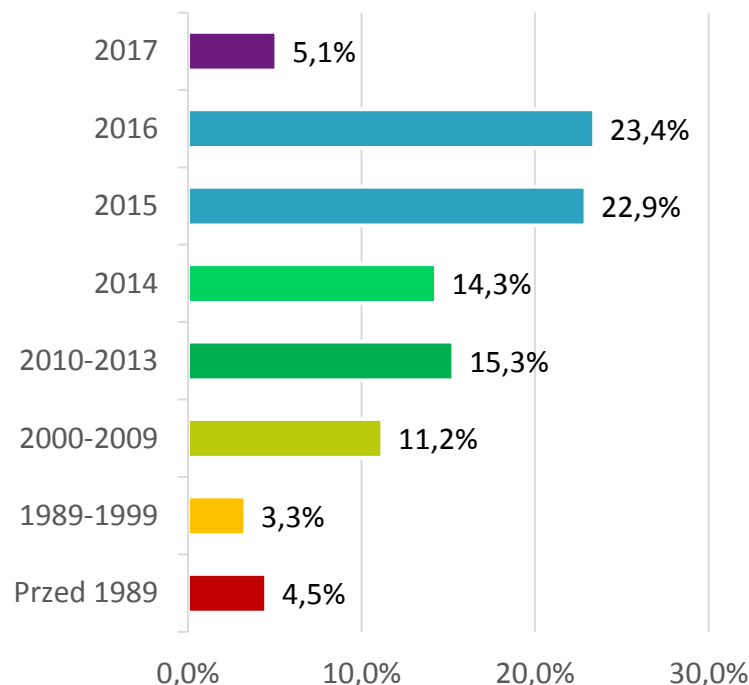
Migranci z Ukrainy pracujący w Polsce to w większości (66%) osoby, które do Polski przyjechały od 2014 r.

Połowa migrantów z Ukrainy, przyjechała do pracy do Polski po raz pierwszy w latach 2015-2017

Ponad połowa (51%) migrantów z Ukrainy, którzy przyjechali do Polski pracować po raz pierwszy przybyli po 2014 roku.

Dane za 2017 rok obejmują pierwszy kwartał 2017 roku. Jeżeli dynamika przyjazdów migrantów z Ukrainy utrzyma się na podobnym poziomie przez cały rok 2017, do Polski przyjedzie pracować podobna liczba migrantów z Ukrainy co w roku 2016 i w 2015.

Kiedy po raz pierwszy przyjechał(a) Pan(i) pracować do Polski?

Próba n= 500

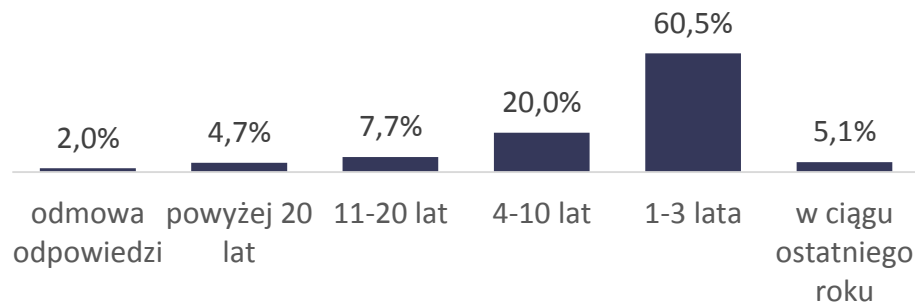
Co czwarty (28%) migrant z Ukrainy jest w Polsce krótko – nie dłużej niż 16 miesięcy.

Zdecydowana większość migrantów z Ukrainy to osoby, które do Polski po raz pierwszy przyjechały niedawno, po 2014 roku.

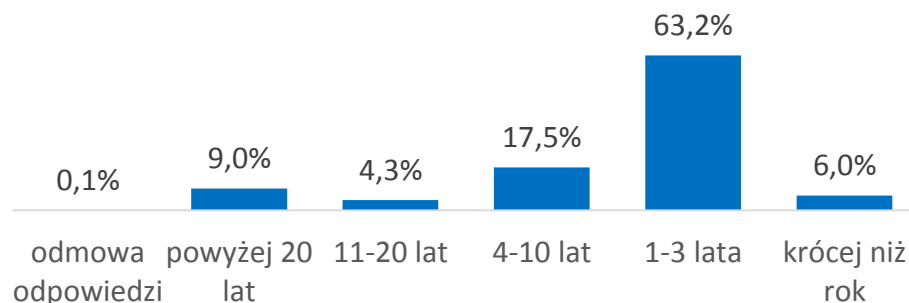
Fala migracji zarobkowej przypada na ostatnie trzy lata. Wyniki badania wskazują, że napływ nowych, po raz pierwszy przyjeżdżających do Polski migrantów, nie słabnie. 7% migrantów, to osoby, które przyjechały do Polski w ostatnich 12 miesiącach (maj 2016 - kwiecień 2017).

Prawie 70% migrantów z Ukrainy przebywa w Polsce do 3 lat.

Czas pierwszej wizyty w Polsce

Jak długo obecnie jest Pan(i) w Polsce?

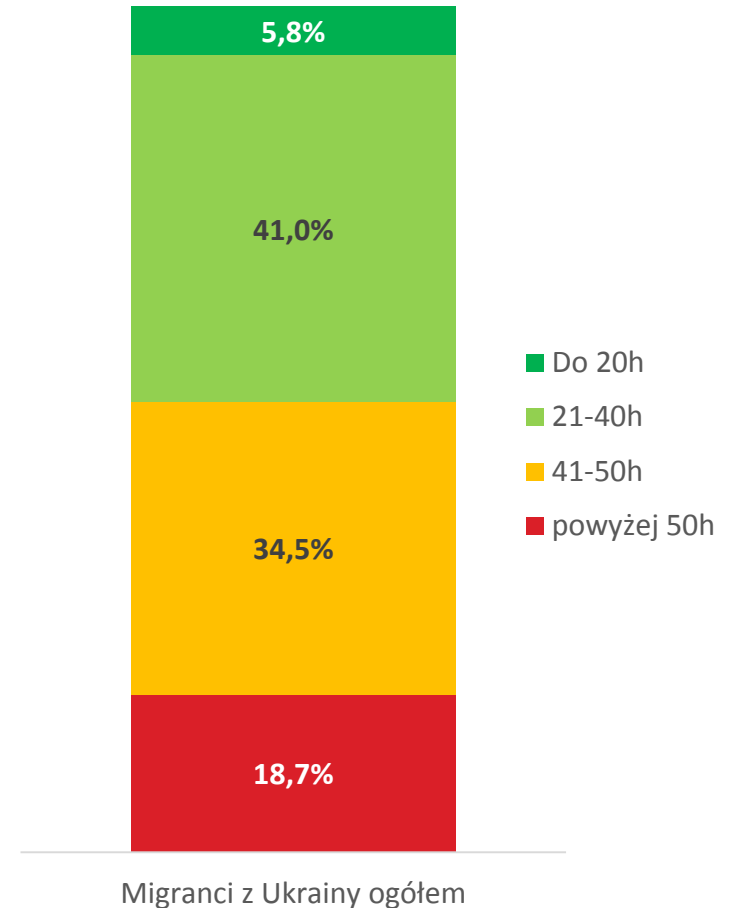
Migranci z Ukrainy poświęcają się pracy, ponad połowa (53%) z nich pracuje więcej niż 40 godzin tygodniowo.

Ponad 53% migrantów z Ukrainy deklaruje, że w pracy spędza powyżej 40 godzin tygodniowo.

Migranci z Ukrainy często pracują w kilku miejscach przez 6-7 dni w tygodniu, dlatego średni czas poświęcony na pracę jest znacząco dłuższy niż oficjalny, tygodniowy czas pracy w Polsce (40 godzin).

Migranci z Ukrainy są w Polsce w celach zarobkowych, przebywają w obcym środowisku, dlatego też ograniczają swój wolny czas kosztem dodatkowych prac czy zajęć.

Ile godzin w tygodniu Pan(i) pracuje?

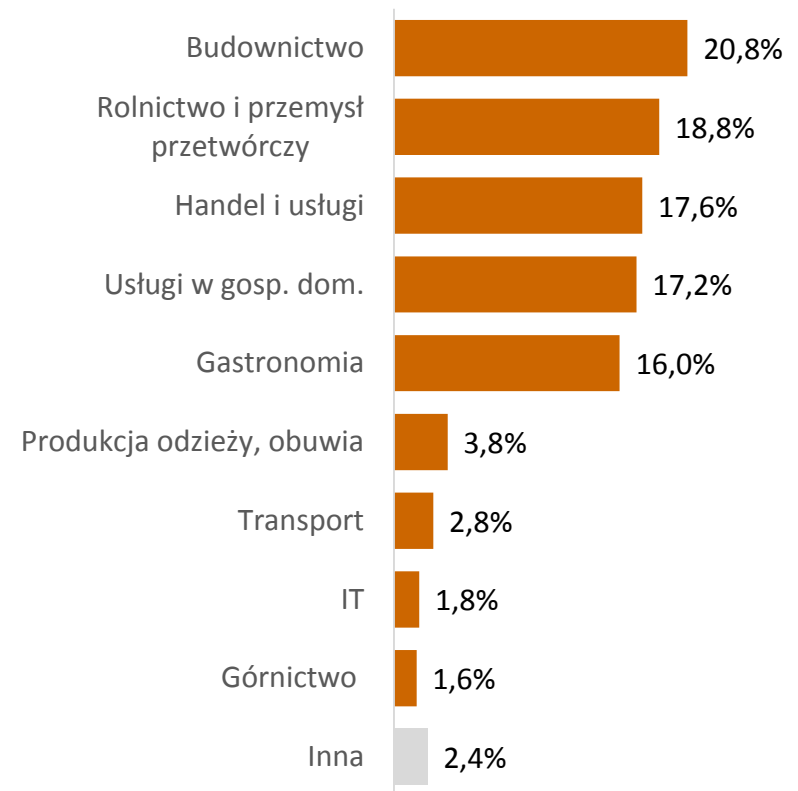
Migranci z Ukrainy pracują w Polsce głównie w 5 branżach: budownictwie, rolnictwie, handlu, gastronomii oraz w rolnictwie.

Migranci z Ukrainy pracujący w najpopularniejszych branżach różni przede wszystkim płeć oraz wielkość miejsca zamieszkania.

Mężczyźni, migranci z Ukrainy, częściej pracują w budownictwie oraz w rolnictwie, natomiast kobiety znacznie częściej w usługach w gospodarstwach domowych.

Handel i usługi oraz gastronomia to branże miejskie i wielkomiejskie, w których zatrudnienie znajdują zarówno mężczyźni jak i kobiety.

W jakiej branży/ sektorze obecnie pracuje (wiele odpowiedzi jeżeli pracuje więcej niż u jednego pracodawcy)

Migranci z Ukrainy przebywający w Polsce najczęściej są budowlańcami, sprzątaczkami, pomocami domowymi, sprzedawcami i pracownikami produkcji.

Prace domowe oraz prace budowlane to najczęściej wskazywany zakres stanowiska pracy przez migrantów z Ukrainy.

Wśród pozostałych stanowisk popularne są pomoc domowa, pracownik w produkcji oraz sprzedawca.

Typ aktualnie podejmowanej pracy

Próba n= 500

Migranci z Ukrainy dobrze (i bardzo dobrze) oceniają warunki pracy.

Zdecydowana większość migrantów dobrze ocenia obecne warunki pracy (79%).

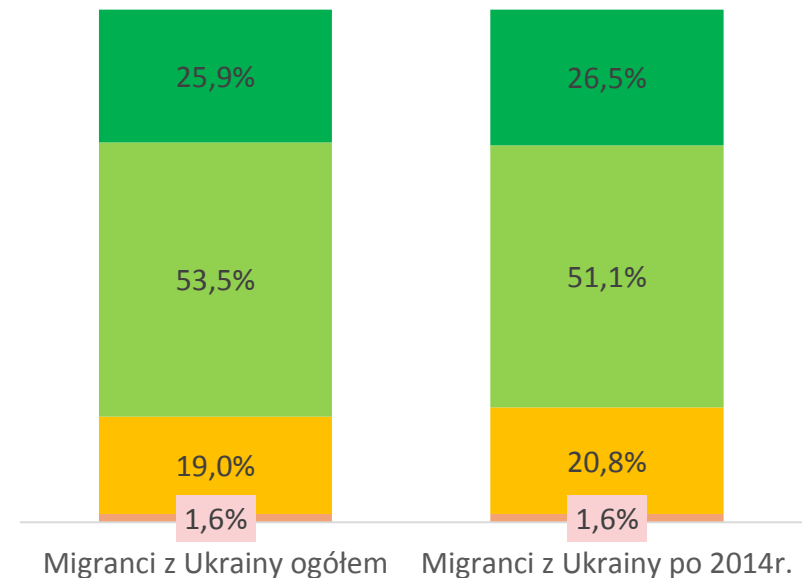
Co czwarty (26%) migrant ocenia warunki pracy w Polsce jako bardzo dobre.

Osoby, które warunki pracy oceniają jako złe, stanowią jedynie 2% populacji migrantów z Ukrainy.

Na postrzeganie warunków pracy w Polsce ma duży wpływ odniesienie do warunków pracy na Ukrainie, co może wpływać na lepsze oceny warunków pracy w naszym kraju.

Jak Pan/i ocenia swoje obecne warunki pracy?

- Bardzo źle
- Raczej źle
- Ani źle, ani dobrze
- Raczej dobrze
- Bardzo dobrze

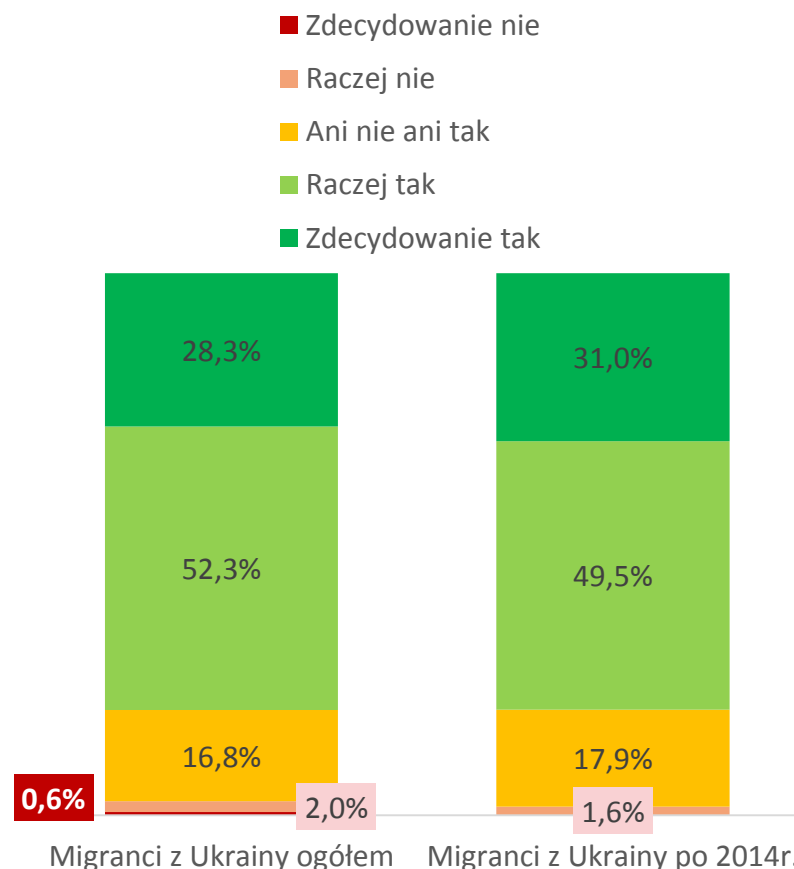
Migranci z Ukrainy uznają warunki pracy w Polsce za uczciwe.

Znacząca większość (81%) migrantów z Ukrainy uznaje warunki pracy w Polsce za uczciwe.

Podobnie w przypadku ogólnej oceny warunków pracy, odsetek osób uznających warunki pracy za nieuczciwe jest na bardzo niskim poziomie (2%).

Podobnie jak w przypadku oceny warunków pracy, wpływ na postrzeganie warunków jako uczciwe może mieć sytuacja jaka panuje na Ukrainie. Niemniej jednak dominujące zadowolenie z warunków pracy oraz postrzeganie ich jako uczciwe pokazuje, że **migranci z Ukrainy dobrze oceniają warunki pracy w Polsce.**

Czy uznaje Pan(i) swoje warunki pracy za uczciwe? (skala 1-5)

Co piąty (21%) migrant z Ukrainy pracuje w Polsce nie posiadając umowy, natomiast 71% podpisuje jakiś typ umowy.

42% migrantów z Ukrainy pracuje w Polsce w oparciu o umowę o pracę, co czwarty (23%) – w oparciu o umowę zlecenie.

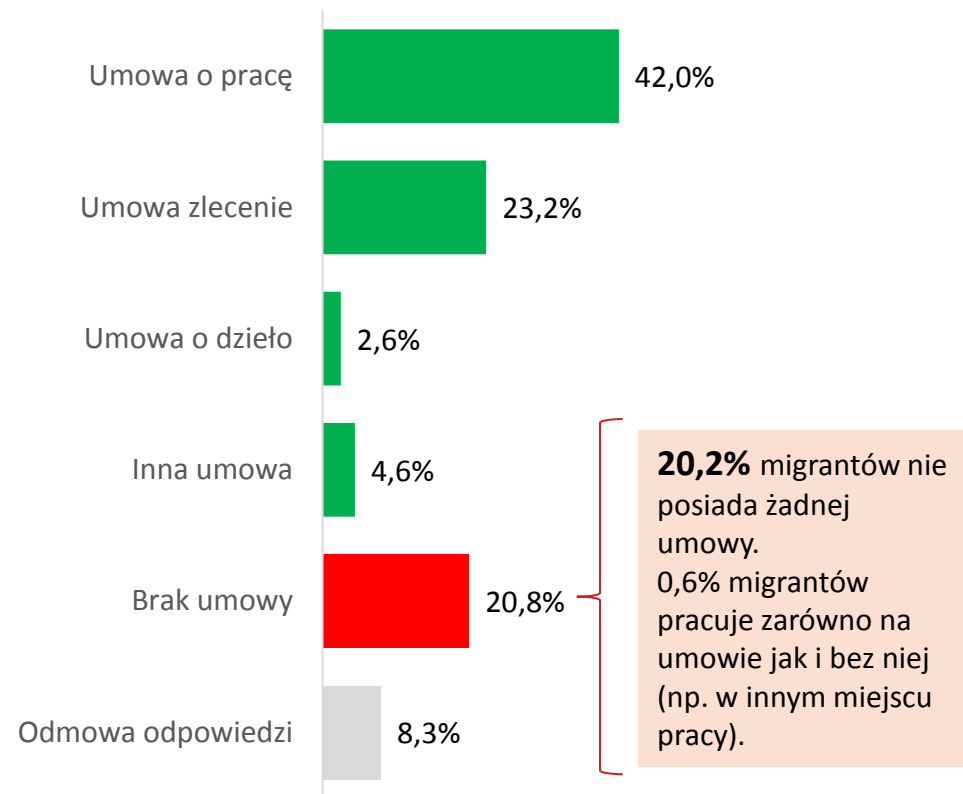
Pozostałe formy umów (np. o dzieło) występują marginalnie na polskim rynku.

Co piąty migrant z Ukrainy (21%) pracuje w Polsce nie posiadając żadnej umowy.

Ponieważ migranci często pracują w więcej niż jednym miejscu to część tej grupy posiada umowę w jednym z kilku miejsc zatrudnienia.

71% migrantów z Ukrainy pracuje w oparciu o jakiś typ umowy.

Jaka jest Pana/i obecna forma zatrudnienia? (możliwość wielu odpowiedzi)

Próba n= 500

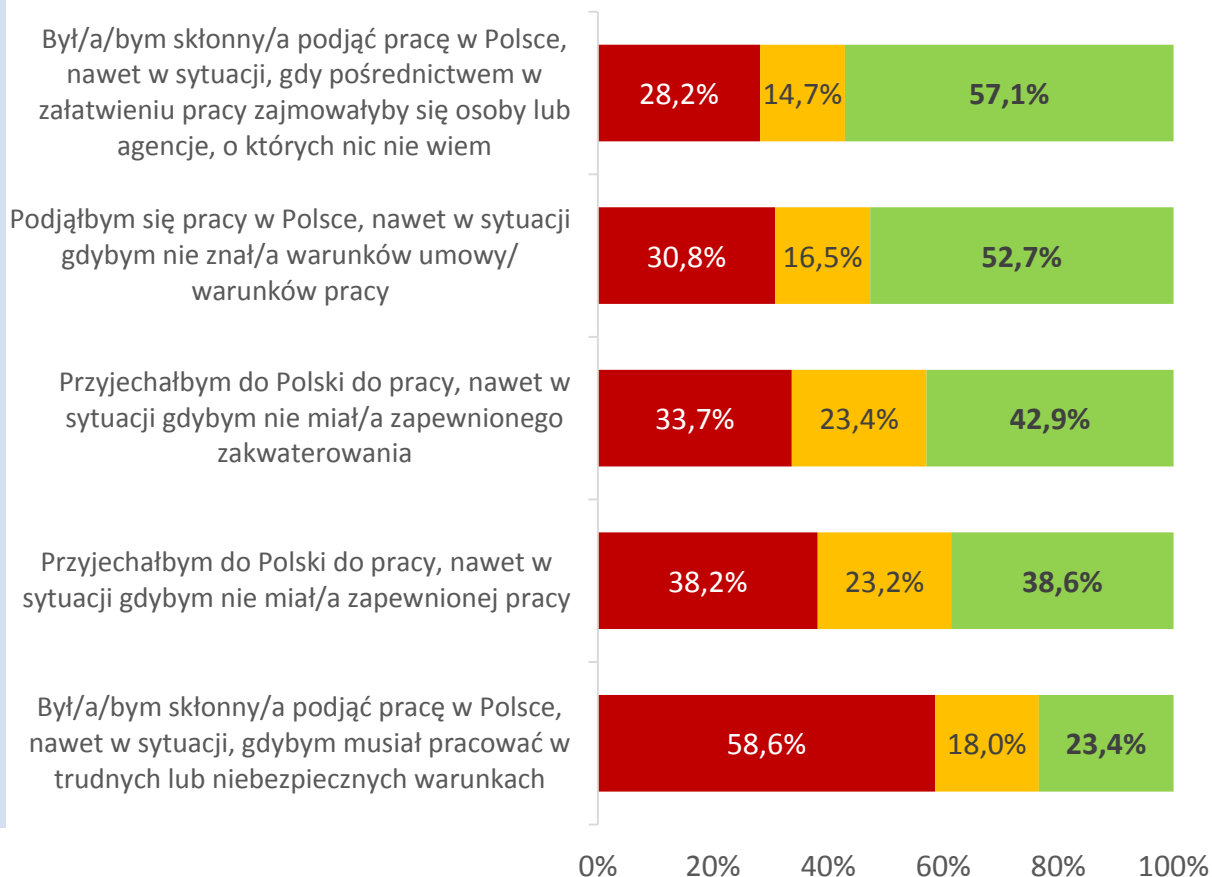
Migranci z Ukrainy są grupą potencjalnie podatną na wykorzystanie.

Co czwarta (23%) osoba deklaruje, że podjęłaby pracę w trudnych lub niebezpiecznych warunkach.

Migranci z Ukrainy są gotowi podjąć pracę w Polsce bez znajomości pośrednika (57%), bez znajomości warunków pracy (53%), przyjechać do Polski bez zapewnionego zakwaterowania (43%) czy braku zapewnionej pracy (39%).

Proszę powiedzieć jak zachował/a/by się Pan/i w określonych sytuacjach w Polsce

■ Nie zgadzam się ■ Nie wiem ■ Zgadzam się

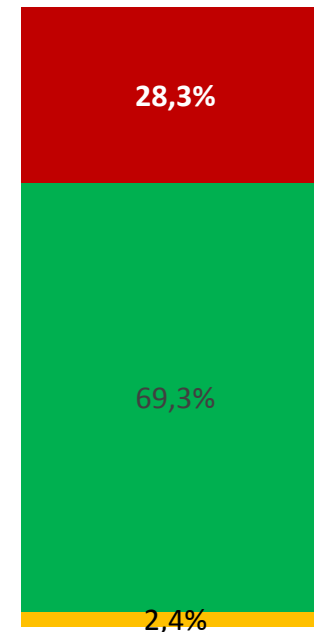
28% migrantów z Ukrainy skorzystało z płatnej pomocy pośrednika pracy w Polsce.

Zdecydowana większość migrantów z Ukrainy (69%) dotychczas nie płaciła pośrednikom w Polsce za znalezienie pracy w kraju.

Migranci z Ukrainy podejmujący pracę w Polsce często korzystają w znalezieniu pracy z pomocy innych osób. Najczęściej ta pomoc jest świadczona bezpłatnie.

28% migrantów z Ukrainy zapłaciło (przynajmniej raz) pośrednikowi w Polsce za znalezienie pracy.

Czy kiedykolwiek podczas pobytu w Polsce zapłacił Pan/i (np. pośrednikowi) za znalezienie pracy w Polsce?

■ Nie pamiętam ■ Nie ■ Tak

ZAGROŻENIA, PODATNOŚĆ NA WYKORZYSTYWANIE I KONTAKT Z SYTUACJAMI

International Organization for Migration (IOM)
The UN Migration Agency

OBSERWATOR
BIURO BADAŃ SPOŁECZNYCH

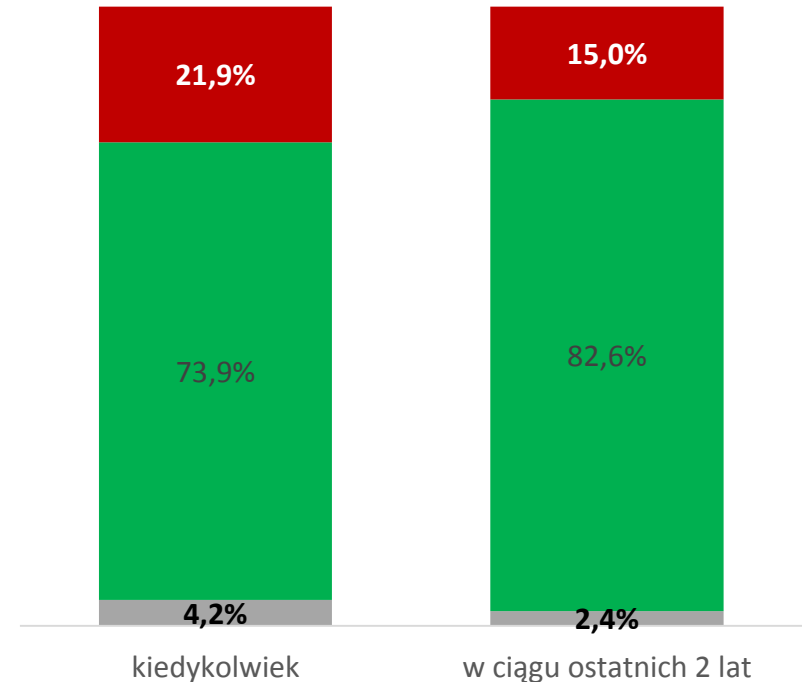
Co piąty (22%) migrant z Ukrainy deklaruje, że został oszukany lub wykorzystany w Polsce przez pracodawcę lub pośrednika.

Zdecydowana większość migrantów z Ukrainy nie była w przeszłości oszukana lub wykorzystywana przez pracodawców w Polsce. Niemniej jednak co piąty migrant z Ukrainy (22%) został w przeszłości oszukany/ wykorzystany.

Wykorzystywanie i oszustwa dotyczące migrantów nadal są praktykowane – 67% sytuacji oszustwa i wykorzystania dotyczy ostatnich dwóch lat.

Czy został/a Pan/i oszukany/a lub wykorzystany/a przez pracodawcę lub pośrednika pracy w Polsce?

■ Nie pamiętam ■ Nie ■ Tak

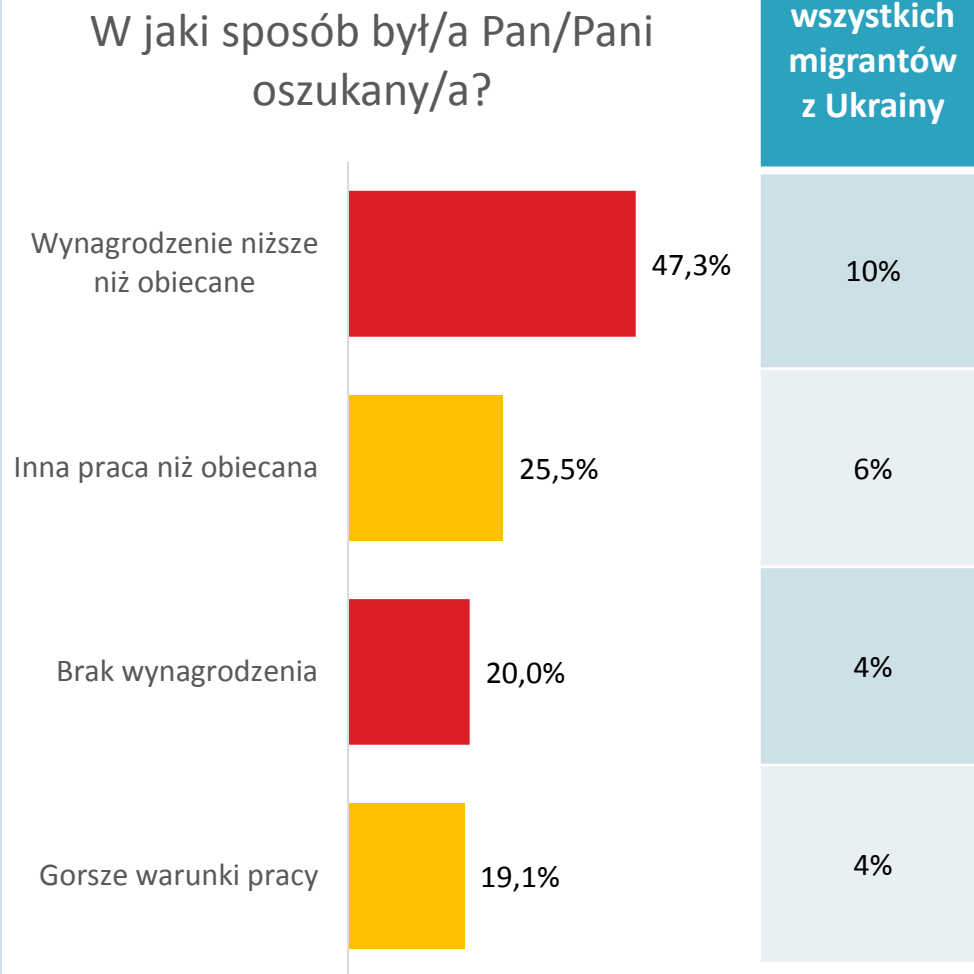
Próba n= 500

Niższe wynagrodzenie niż obiecane to najczęstszy sposób oszukania pracowników – migrantów z Ukrainy, dotyczy niemal co 10 migranta.

Najczęściej spotykane sposoby oszukania przez pracodawcę dotyczą obniżenia wysokości wynagrodzenia (lub jego całkowitego braku).

Takiej sytuacji doświadczyło 10% wszystkich migrantów z Ukrainy w Polsce (prawie połowa migrantów z Ukrainy, którzy czują się oszukani przez pracodawcę).

Pomimo dominacji problemów związanych z wynagrodzeniem, problemem dla migrantów są też inne warunki pracy czy wręcz inny rodzaj pracy jaką muszą wykonywać.

Próba n= 110 (osoby, które były wykorzystane, oszukane w Polsce przez pracodawcę)

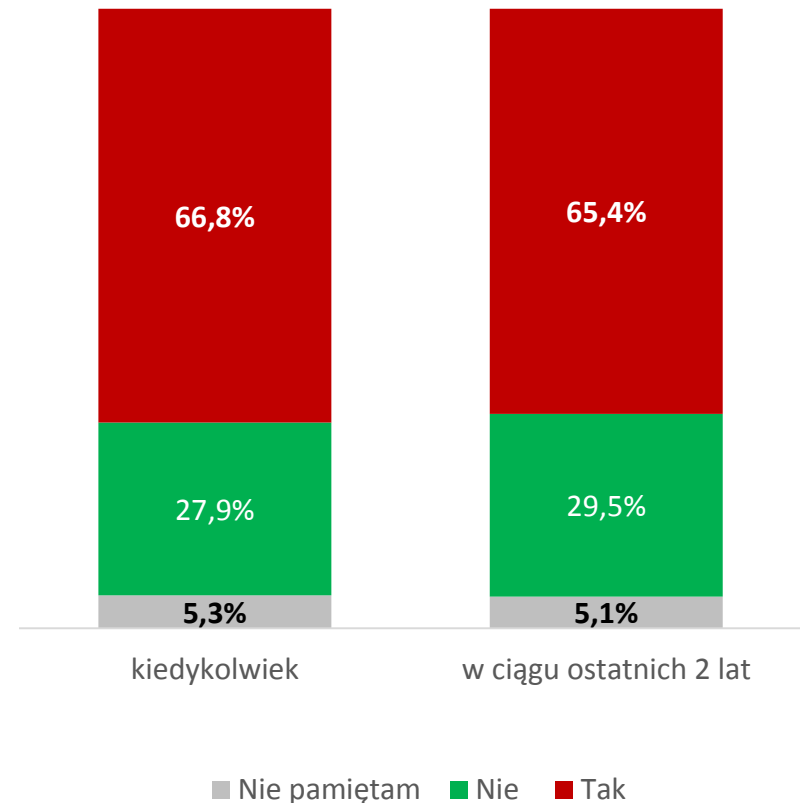
Próba n= 500

Co piąty (22%) migrant bezpośrednio doświadczył oszukania, wykorzystywania a 67% - słyszał o przypadkach wykorzystywania Ukraińców w Polsce.

Zdecydowana większość (67%) migrantów z Ukrainy pracujących w Polsce słyszała o przypadkach wykorzystywania Ukraińców w Polsce.

Nieco ponad 1/4 migrantów nie spotkała się z taką sytuacją i nie słyszała o niej.

Czy słyszał/a Pani o przypadkach wykorzystywania Ukraińców w Polsce?

Próba n= 500

Migranci z Ukrainy słyszeli najczęściej o formach wykorzystania związanych z pracą: powszechnym braku zapłaty za pracę oraz złych warunkach pracy.

Brak zapłaty za pracę oraz złe warunki pracy to najczęstsze formy wykorzystania na które skarżą się migranci z Ukrainy.

Co dwunasty migrant z Ukrainy (8%) słyszał o sytuacjach zmuszania do prostytucji, lub ograniczania wolności. 15% ogółu migrantów deklaruje zetknięcie się z historiami opisującymi zmuszanie do pracy, a 12% - odebranie paszportów.

O jakich formach wykorzystania Ukraińców w Polsce Pan/i słyszał/a?

Próba n= 337 (osoby, które słyszały o przypadkach wykorzystywania Ukraińców w Polsce)

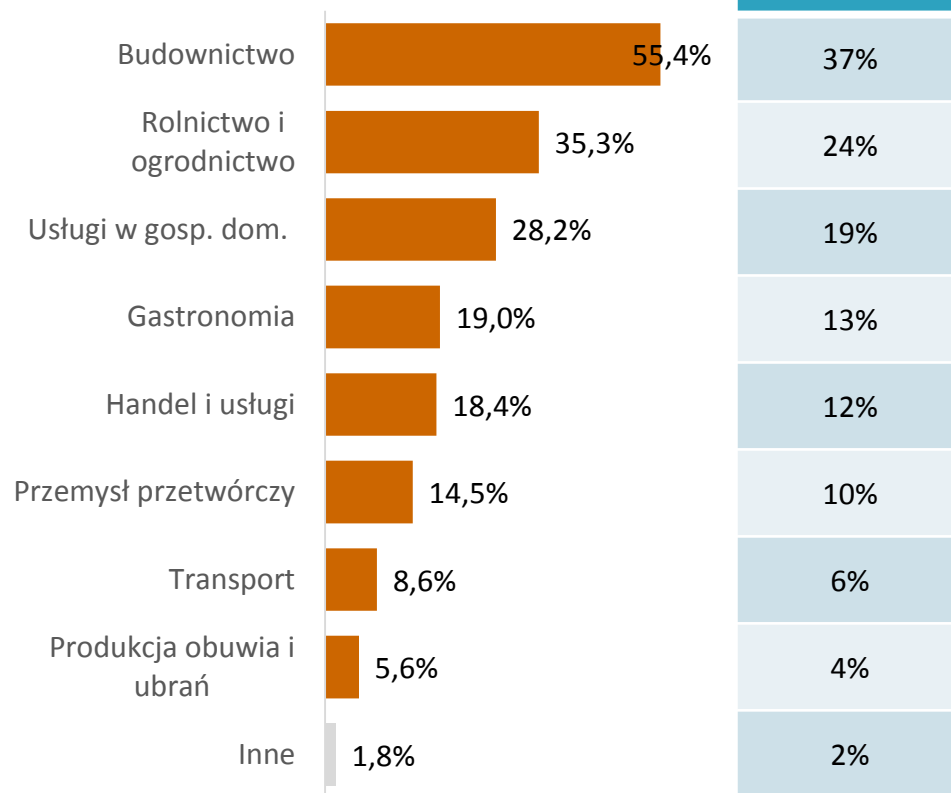
Próba n= 500

Najczęściej do wykorzystywania dochodzi w budownictwie, rolnictwie oraz usługach dla gospodarstw domowych.

Co trzeci migrant z Ukrainy (37%) słyszał o przypadkach wykorzystywania Ukraińców w budownictwie a co czwarty (24%) – w rolnictwie.

19% migrantów z Ukrainy, słyszało o przypadkach wykorzystywania Ukraińców w usługach dla gospodarstw domowych, 13% w gastronomii, 12% - w handlu i usługach a 10% o takich sytuacjach w branży przetwórczej.

W jakich sektorach miały miejsce formy wykorzystania do pracy?

Próba n= 337 (osoby, które słyszały o przypadkach wykorzystywania Ukraińców w Polsce)

Próba n= 500

Co czwarty migrant (24,7%) miał do czynienia z wykorzystywaniem Ukraińców osobiście lub przez najbliższą rodzinę i znajomych.

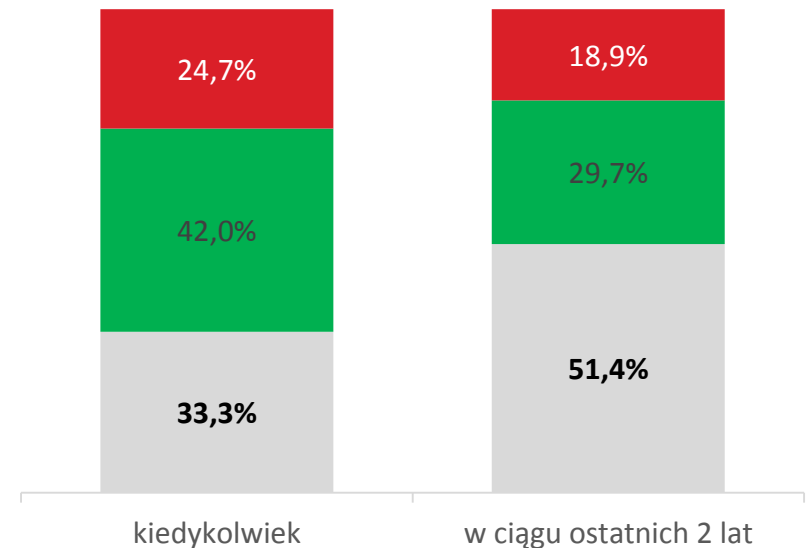
42% migrantów z Ukrainy nie miała do czynienia (osobiście lub poprzez najbliższych) z przypadkami wykorzystywania Ukraińców w Polsce.

24,7% migrantów z Ukrainy spotkało się z przypadkami wykorzystania Ukraińców w Polsce, przy czym większość z tych sytuacji miała miejsce w ciągu ostatnich dwóch lat.

Ponad połowa migrantów w ciągu ostatnich 2 lat nie słyszała o takich przypadkach, co wskazuje na pozytywną dla migrantów z Ukrainy zmianę relacji na rynku pracy w Polsce.

Czy któreś z tych sytuacji dotyczyły Pana(Panią) osobiście lub pośrednio przez znajomych, rodzinę podczas pobytu w Polsce?

■ Nie słyszałem o takich przypadkach ■ Nie ■ Tak

Próba n= 500

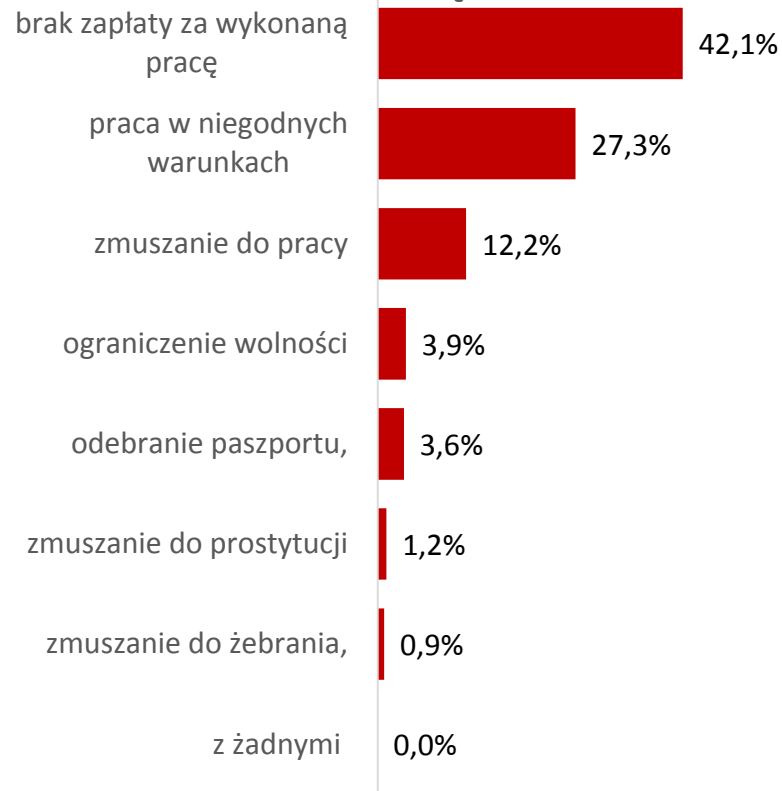
Doświadczenia osobiste, rodzinne migrantów z Ukrainy potwierdzają fakt, że najczęstszą formą wykorzystania jest brak zapłaty za pracę.

Brak zapłaty za wykonaną pracę oraz praca w niegodnych warunkach to najczęstsze formy wykorzystywania, jakie dotyczą migrantów z Ukrainy i ich najbliższe otoczenie.

8% ogółu migrantów miała osobiście lub za pośrednictwem najbliższych do czynienia z przypadkami zmuszania do pracy.

Ograniczenie wolności oraz niewolnictwo to skrajne przypadki, bardzo rzadko (2%) dotyczące Ukraińców przebywających w Polsce.

Z jakimi sytuacjami dotyczącymi Ukraińców w Polsce miał(a) Pan(i) do czynienia bezpośrednio lub pośrednio przez znajomych, rodzinę?

Próba n= 337 (osoby, które słyszały o przypadkach wykorzystywania Ukraińców w Polsce)

**%
wszystkich
migrantów
z Ukrainy**

28%

18%

8%

2%

2%

1%

1%

0%

Próba
n= 500

Stroną wykorzystującą są najczęściej pracodawcy i pośrednicy.

Najczęściej wskazywaną stroną wykorzystującą są pracodawcy (40%) oraz nieznajome osoby (28%).

Co szósta osoba, która zetknęła się z przypadkami wykorzystania, wskazuje pośrednika (zarówno ukraińskiego jak i/ lub polskiego) jako stronę wykorzystującą.

Próba n= 337 (osoby, które słyszały o przypadkach wykorzystywania Ukraińców w Polsce)

Próba n= 500

POZIOM WIEDZY I GOTOWOŚĆ SKORZYSTANIA Z MECHANIZMÓW POMOCY

International Organization for Migration (IOM)
The UN Migration Agency

OBSERWATOR
BIURO BADAŃ SPOŁECZNYCH

Migranci z Ukrainy przebywający w Polsce uważają, że osoba wykorzystywana może się zwrócić do policji (45%) lub/ i do ambasady/ konsulatu Ukrainy (25%)

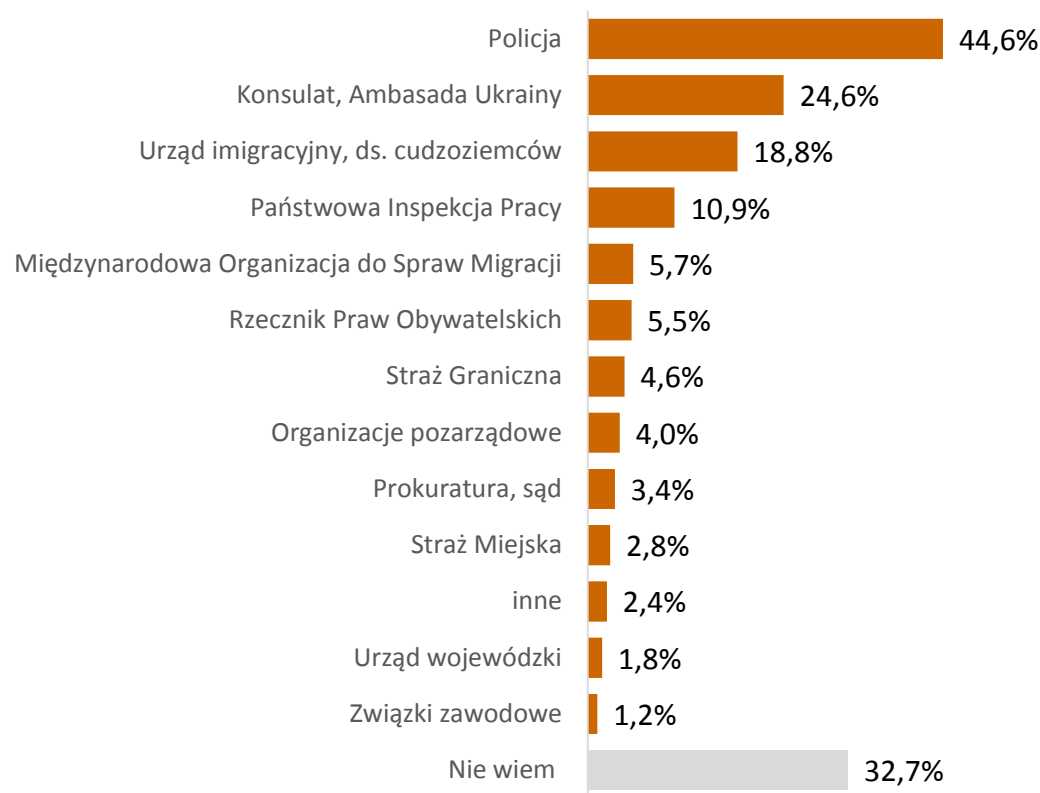
Co trzeci (33%) migrant z Ukrainy nie wie do jakiej instytucji w Polsce w takiej sytuacji osoba pokrzywdzona mogłaby się zwrócić o pomoc.

Policja jest najczęściej wskazywaną instytucją, do której pokrzywdzeni mogą się zwrócić (45%). Co czwarty migrant (25%) wskazał na ambasadę, konsulat Ukrainy a 6% badanych podało Międzynarodową Organizację do Spraw Migracji (IOM).

NGO'sy wskazywano rzadko (4%). Wśród NGO wskazywano przede wszystkim na Amnesty International.

Do jakiej instytucji w Polsce, osoba pokrzywdzona mogłaby się zwrócić o pomoc?

Możliwość wielu odpowiedzi

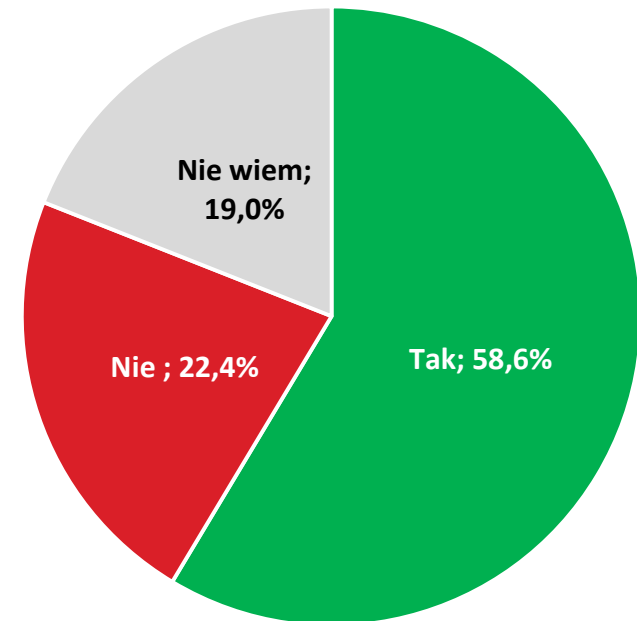

Większość migrantów (59%) deklaruje gotowość zgłoszenia sytuacji wykorzystywania w Polsce (w przypadku wystąpienia takiej sytuacji).

Migranci z Ukrainy w większości (59%) deklarują gotowość zgłoszenia sytuacji wykorzystywania (w razie wystąpienia) w Polsce.

Co piąty migrant z Ukrainy (22%) nie zgłosiłby takiej sytuacji w Polsce. Podobny odsetek badanych (19%) nie wie jak postąpiłby w takiej sytuacji.

Czy gdyby taka sytuacja przydarzyła się Panu/i to czy zgłosiłby Pan(i) tę sytuację w Polsce?

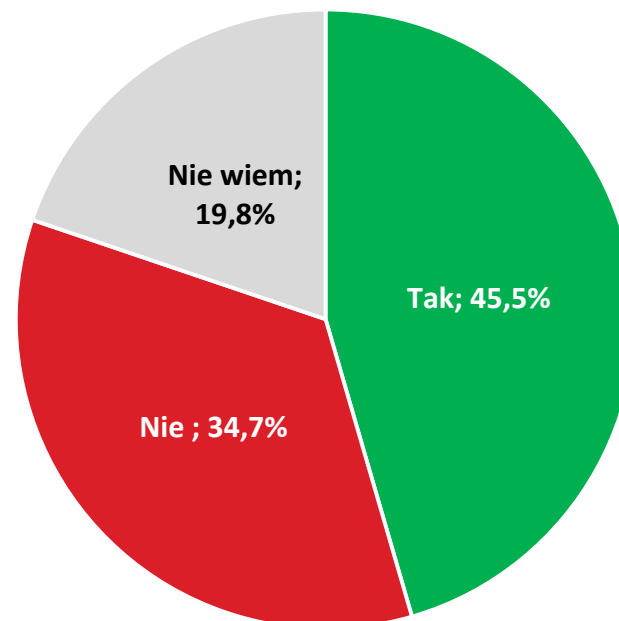

Migranci z Ukrainy rzadziej deklarują gotowość zgłoszenia sytuacji wykorzystywania w swoim ojczystym kraju (46%) niż w Polsce (59%).

Niemal połowa (46%) migrantów z Ukrainy deklaruje gotowość zgłoszenia sytuacji wykorzystywania (w razie wystąpienia jej w Polsce) na Ukrainie.

Co trzeci migrant z Ukrainy (35%) nie zgłosiłby sytuacji na Ukrainie, a co piąty (20%) nie wie jak postąpiłby w takiej sytuacji.

Czy gdyby taka sytuacja przydarzyła się Panu/i to czy zgłosiłby Pan(i) tę sytuację na Ukrainie?

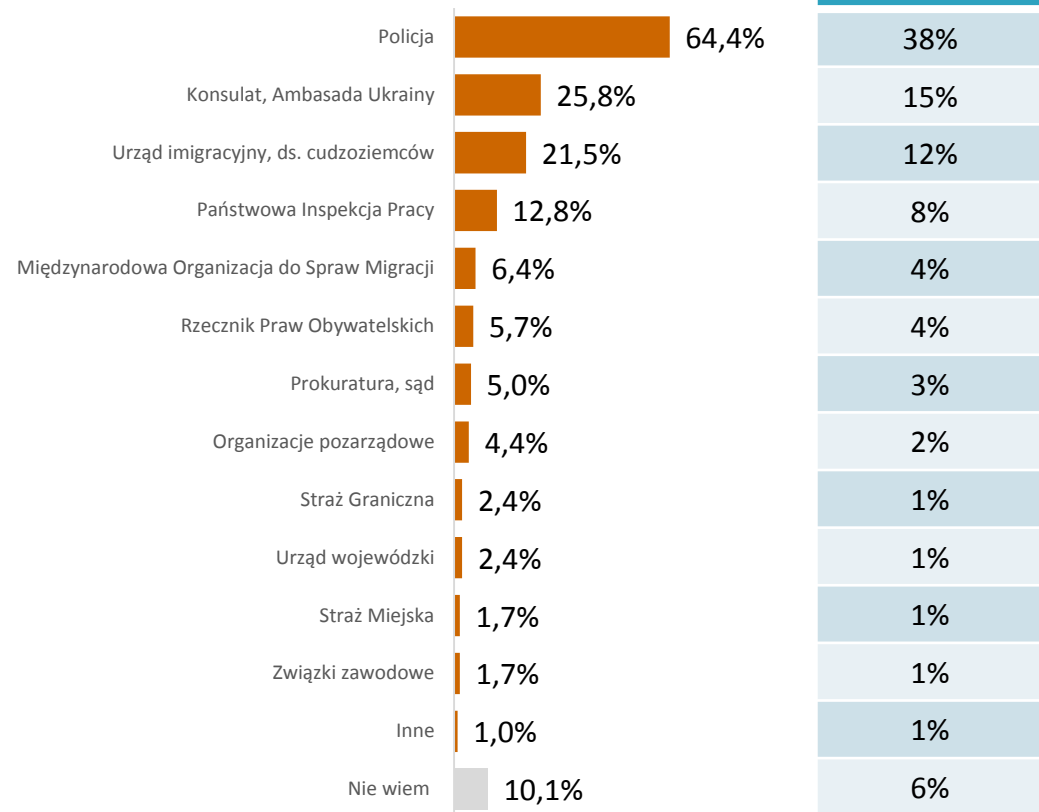

Co trzeci (38%) migrant z Ukrainy w sytuacji wykorzystywania zgłosiłby się na policję.

Przede wszystkim policja, ale także konsulat/ambasada Ukrainy oraz urząd imigracyjny to instytucje w których migranci z Ukrainy szukaliby pomocy.

4% badanych podało Międzynarodową Organizację do Spraw Migracji (IOM). NGO'sy wskazywano rzadko (2%). Wśród NGO wskazywano przede wszystkim na Amnesty International.

Do jakiej instytucji zgłosiłby się Pan/i w takiej sytuacji? Wskazania spontaniczne

Próba n= 296, osoby, które szukałyby pomocy w Polsce

Próba n= 500

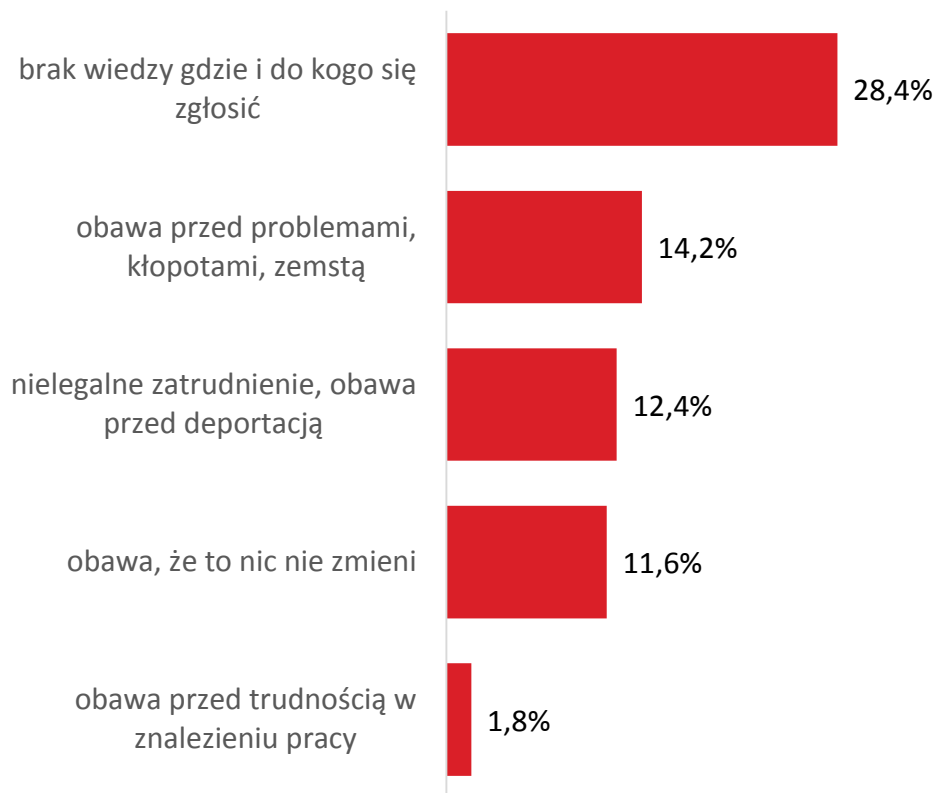
Największą barierą zgłoszenia sytuacji wykorzystywania jest brak wiedzy (28%).

**DLACZEGO NIE
ZGŁOSIŁBY W
POLSCIE**

Migranci z Ukrainy, którzy nie szukaliby pomocy w Polsce postąpiliby tak ze względu na brak wiedzy gdzie i do kogo się zgłosić (28%), obawy przed kłopotami (14%), deportacją (12%) lub obawy, że nic to nie zmieni (12%).

Pojedyncze osoby uznały, że zgłoszenie takiej sytuacji w Polsce utrudniłoby znalezienie (następnej) pracy w Polsce.

Dlaczego nie szukał/a by Pan/i pomocy w Polsce?

Próba n= 205, osoby, które nie szukałyby pomocy w Polsce

CHARAKTERYSTYKA MIGRANTÓW Z UKRAINY

International Organization for Migration (IOM)
The UN Migration Agency

OBSERWATOR
BIURO BADAŃ SPOŁECZNYCH

OGÓŁEM

Próba n= 500

MIGRANCI OD 2014

Próba n= 321

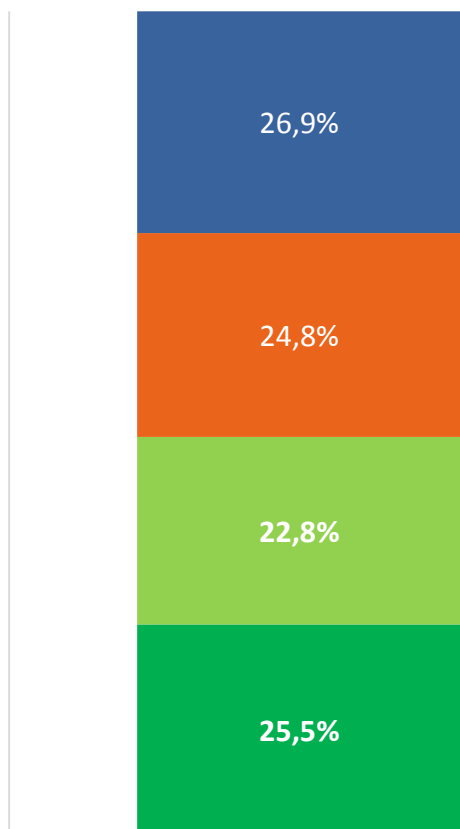
OFIARY WYKORZYSTANIA

Próba n= 110

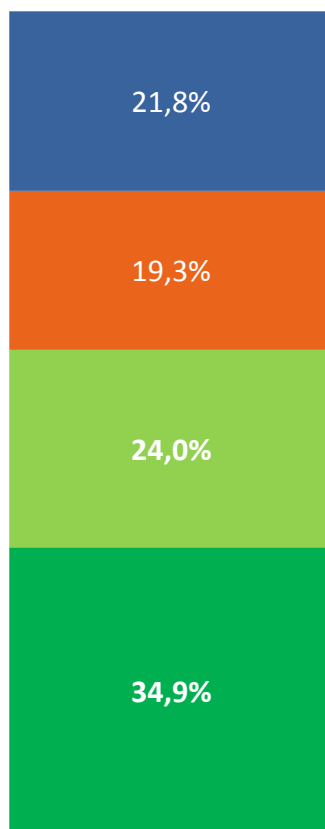
■ Kobieta ■ Mężczyzna

OGÓŁEM

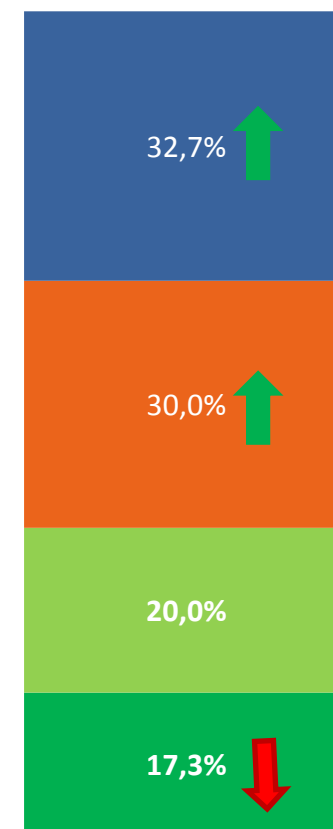
Próba n= 500

MIGRANCI OD 2014

Próba n= 321

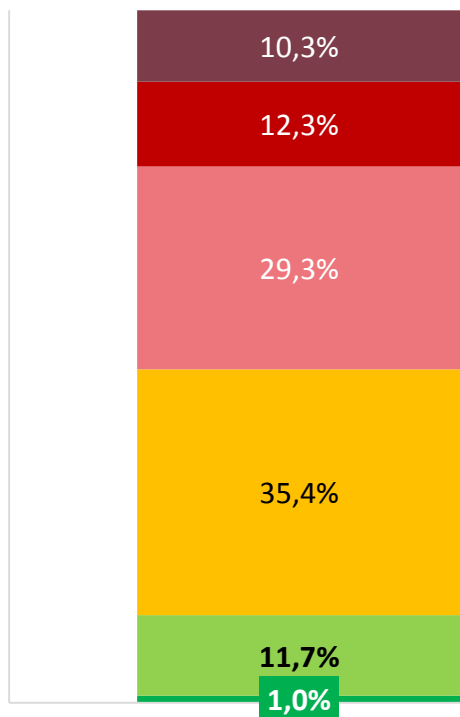
OFIARY WYKORZYSTANIA

Próba n= 110

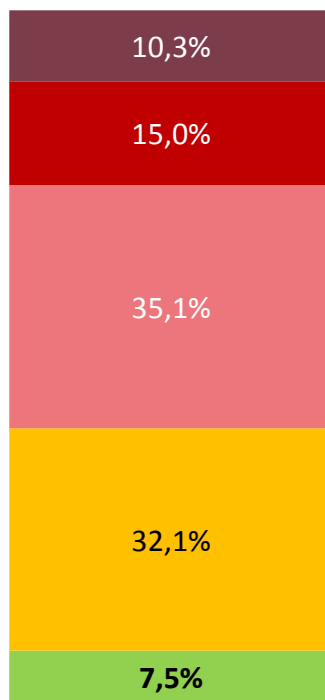
■ 18-25 lat ■ 26-35 lat ■ 36-45 lat ■ 46 lat i więcej

OGÓŁEM

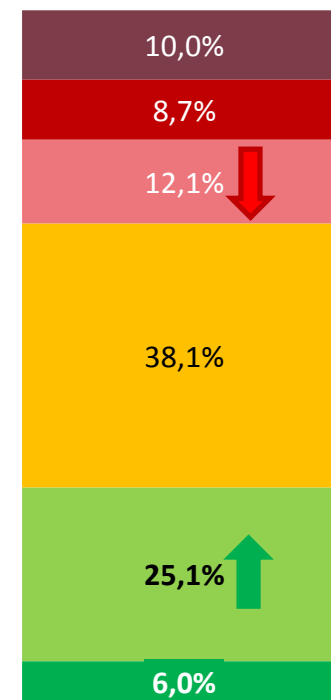
Próba n= 500

MIGRANCI OD 2014

Próba n= 321

OFIARY WYKORZYSTANIA

Próba n= 110

■ Podstawowe

■ Pełne średnie, (kl. 10-11)

■ Podstawowe wyższe (kolegium)

■ Podstawowe średnie (kl. 5-9)

■ Niepełne wyższe (technikum)

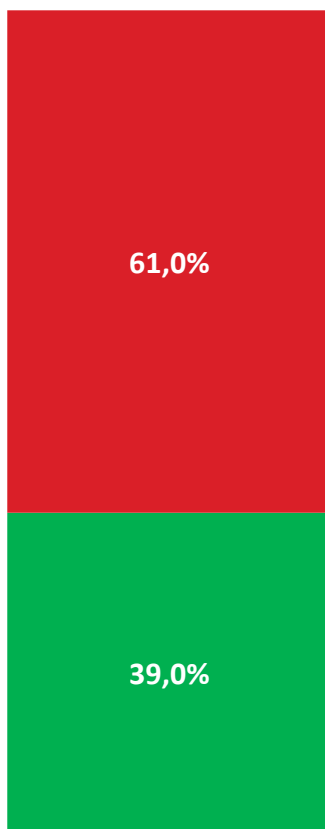
■ Pełne wyższe

OGÓŁEM

Próba n= 500

MIGRANCI OD 2014

Próba n= 321

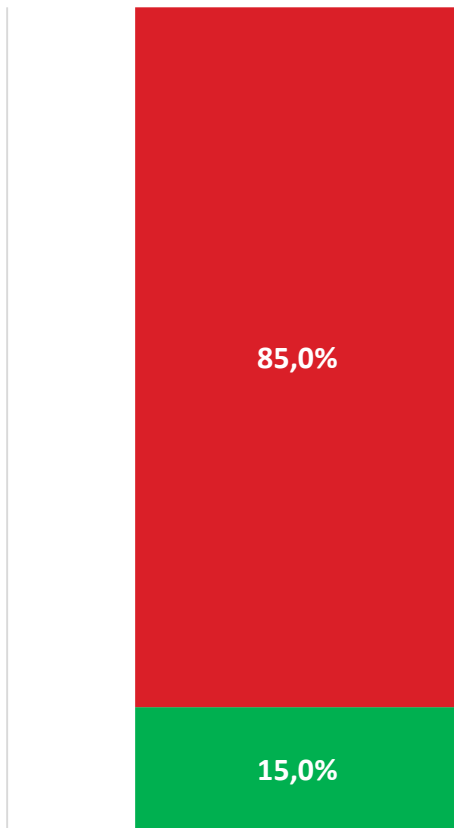
OFIARY WYKORZYSTANIA

Próba n= 110

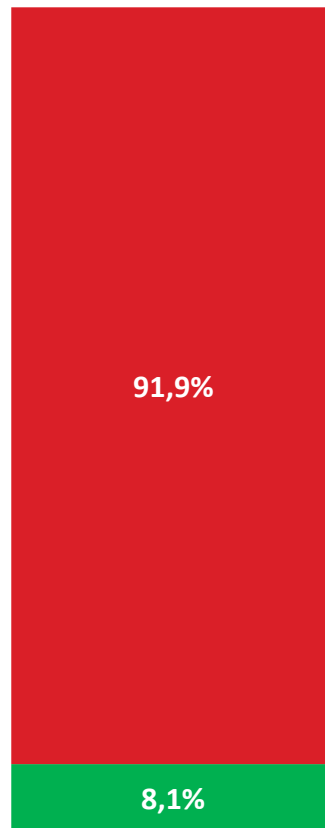
■ Posiada dzieci do 18 r.ż. ■ Nie posiada dzieci

OGÓŁEM

Próba n= 500

MIGRANCI OD 2014

Próba n= 321

OFIARY WYKORZYSTANIA

Próba n= 110

■ W Polsce z dziećmi pon 18 r.ż.

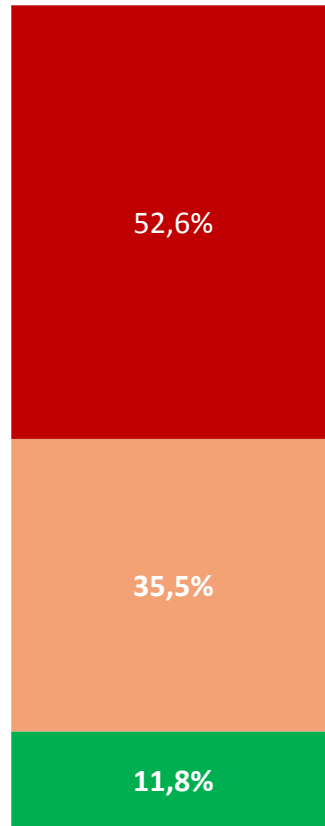
■ W Polsce bez dzieci do 18 r.ż.

OGÓŁEM

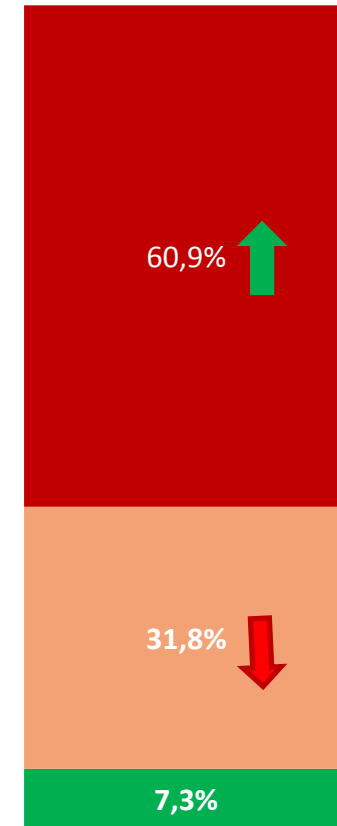
Próba n= 500

MIGRANCI OD 2014

Próba n= 321

OFIARY WYKORZYSTANIA

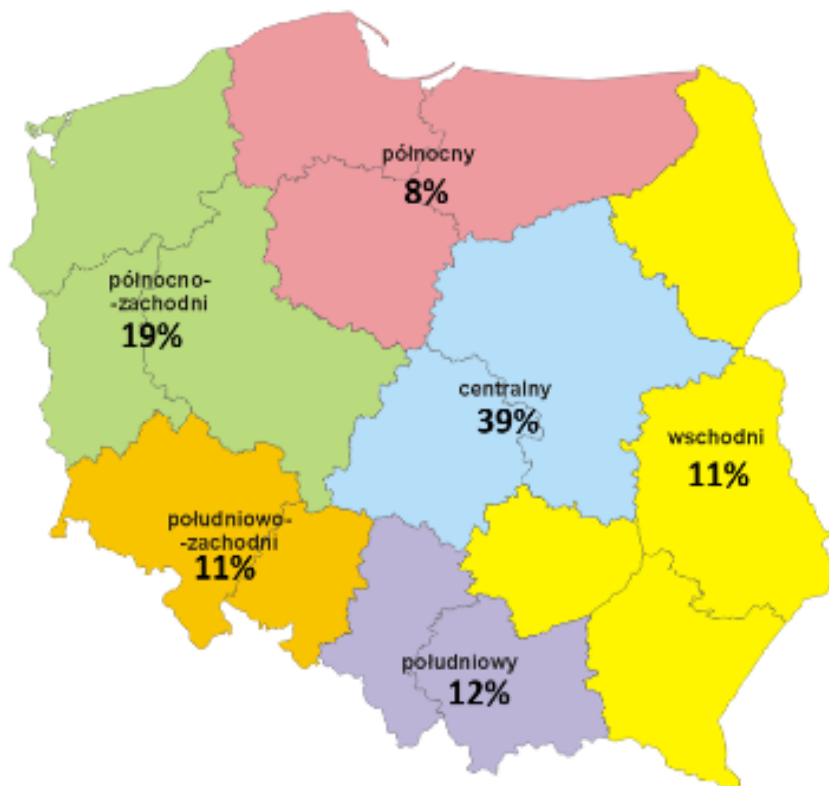

Próba n= 110

■ Do 100 tys. mieszkańców ■ 100-500 tys. mieszkańców ■ Powyżej 500 tys. mieszkańców

MIGRANCI Z UKRAINY OGÓŁEM

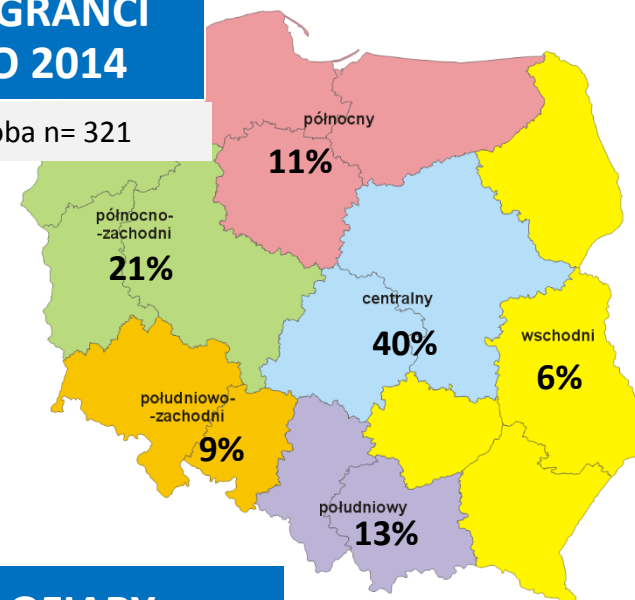
Próba n= 500

REGION BADANIA

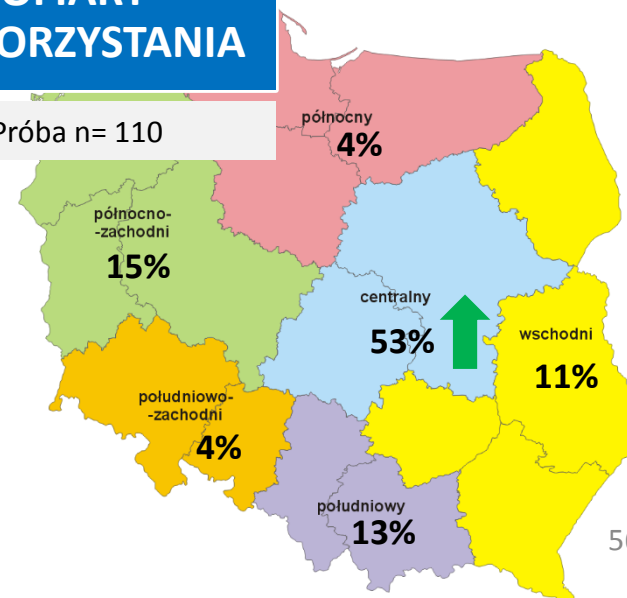
MIGRANCI PO 2014

Próba n= 321

OFIARY WYKORZYSTANIA

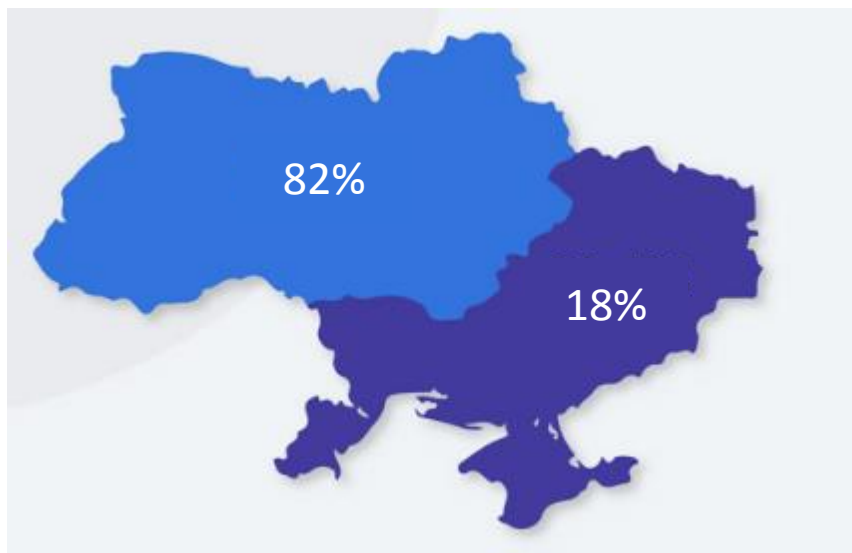
Próba n= 110

MIGRANCI Z UKRAINY OGÓŁEM

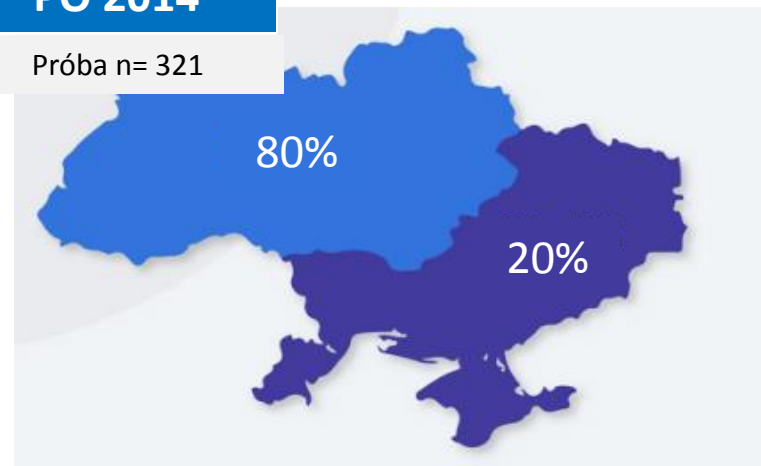
Próba n= 500

REGION POCHODZENIA BADANYCH

MIGRANCI PO 2014

Próba n= 321

OFIARY WYKORZYSTANIA

Próba n= 110

